

Iz sveta tišine

*Največji športni dogodek gluhih
- Deaflympics 2013*

*Poročilo o udeležbi na skupščini
Evropske zveze gluhih*

*Generalna skupščina in konfe-
renca Evropske zveze naglušnih*

Državna prvenstva

Obvestilo uredniškega odbora

Pred vami je septembrska številka glasila Iz sveta tišine, v kateri boste našli veliko zanimivega in raznovrstnega branja. Prejšnja, obsežnejša številka, je bila počitniško obarvana. Tokratno posvečamo največjemu športnemu dogodku gluhih, 22. poletnim olimpijskim igram Deaflympics, ki so v bolgarski Sofiji potekale med 26. julijem in 4. avgustom. V glasilu so poleg rednih rubrik objavljena tudi poročila s skupščin Evropske zveze naglušnih ter Evropske zveze gluhih. Želimo vam prijetno branje.

Če bi želeli tudi sami napisati kakšen prispevek, ste prisrčno vabljeni, da ga pošljete po elektronski pošti ali na naslov Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, s **pripisom 'za IST'**.

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite prejemati, vas vabimo, da nam na naslov Zveze ali po elektronski pošti sporočite svoje ime, priimek ter naslov, da vas uvrstimo med njegove prejemnike.

Ne pozabite tudi na spletno glasilo IST, ki je dosegljivo na spletni strani www.zveza-gns.si.

Še vedno velja vabilo za dejavno sodelovanje pri ustvarjanju našega skupnega glasila Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov urednistvo.ist@zveza-gns.si.

Uredništvo

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Pošiljanje pisnega in slikovnega gradiva za glasilo IST

V uredništvo prihajajo različne vrste datotek in fotografij za objavo. Radi bi vas vnovič spomnili na že napisana navodila, kako in v kakšni obliki je treba pripraviti in poslati datoteke. Le ob upoštevanju navodil bomo lahko zagotovili kakovost našega tiskanega medija.

BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije potrebno upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije narejene s fotoaparatom, izberite nastavitve kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavitve kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega čitalca, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB. Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument! Ko boste besedilo v Wordu poslali po elektronski pošti, zraven pripnite še fotografije v formatu jpg. Če poslane fotografije in besedila ne bodo ustrezala navodilom, bomo članke prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

Uredništvo

IZDAJATELJ: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 SPLETNA STRAN: www.zveza-gns.si UREDNIK: Adem Jahjefendič, urednistvo.ist@zveza-gns.si UREDNIŠKI ODBOR: Franci Mulej, Boris Horvat, Franc Forštner, Nina Janžekovič, Aleksandra Rijavec Škerl, Nataša Kordiš LEKTORICA: Barbara Perc OBLIKOVANJE: Nina Orešnik TISK: Farba, grafične storitve d. o. o. Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. V posameznih primerih mnenja posameznikov ne izražajo obvezno tudi mnenja ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografija na naslovnici: Udeleženci 22. poletnih olimpijskih iger gluhih v Sofiji **Foto:** Gorazd Orešnik

September je mesec, ko gluhi po vsem svetu obeležujejo svoj mednarodni dan. Letošnjo organizacijo mednarodnega dne je skupaj z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije prevzelo Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske, ki praznuje tudi šestdesetletnico svojega delovanja. Ob častitljivem jubileju jim iskreno čestitamo.

Septembrsko številko glasila posvečamo največjemu športnemu dogodku gluhih – 22. poletnim olimpijskim igram gluhih Deaflympics, ki so v bolgarski Sofiji potekale med 26. julijem in 4. avgustom. V glasilu so poleg rednih rubrik objavljena tudi poročila s skupščin Evropske zveze naglušnih in Evropske zveze gluhih ter vabili na dva pomembna kulturna dogodka, ki se bosta odvijala v prihodnjih mesecih. Dvanajstega oktobra bo v Grosupljem potekal gledališki festival gluhih, ki ga organizirata Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije ter Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana, šestnajstega novembra pa na Ptuju sedmi filmski festival gluhih v organizaciji Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije

ter Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor. Na oba dogodka ste vljudno vabljeni.

September je tudi čas, ko šolarji zakorakajo v novo šolsko leto, študenti opravljajo še zadnje obveznosti pred vpisom v višji letnik, prvošolci pa prvič sedejo v šolske klopi. Ne pozabite, da so otroci po počitnicah razposajeni in razigrani ter pogosto pozabijo na nevarnosti na cesti. Zato si s skupnimi močmi prizadevajmo, da bo njihova pot v šolo čim bolj varna.

Vroči meseci so za nami in v uredništvu smo s polnim zagonom že sredi avgusta pričeli z delom. Nekateri ste nam tudi v poletnih mesecih pošiljali članke in pisali o zanimivostih v društvih, za kar se vam zahvaljujemo. Kot ste najbrž opazili, je naše glasilo dobilo novo, prenovljeno podobo, s katero smo ga osvežili ter ga naredili prijaznejšega in še bolj zanimivega.

Adem Jahjefendić

S sekretarjeve mize

Letošnje poletje je bilo dolgo, vroče in zelo aktivno. Medtem ko se svet in Slovenija soočata z iskanjem rešitev za premagovanje krize, sem na politike naslovil dopis z desetimi tezami – pozivom k moralnim vrednotam in etiki, ki je bil objavljen v prejšnji številki glasila, ter v njem podal predloge za izhod iz krize. Če bo vsakdo pošten do sebe in do drugih, se bomo ne le izvlekli iz krize, temveč bomo znova zaživel bogato in mirno življenje.

Olimpijske igre gluhih v Sofiji

Največjega letošnjega športnega dogodka za gluhe na svetu, ki je potekal na najvišji mednarodni ravni, olimpijskih iger gluhih, imenovanih Deaflympics, se je udeležilo več kot 4.000 gluhih športnikov iz 105 držav, tekmovali pa so v devetnajstih športnih panogah. Slovenijo je zastopalo dvanajst košarkarjev in en teniški igralec.

Košarkarska reprezentanca je osvojila 7. mesto, teniški igralec Marino Kegl, pa je v tretjem kolu izgubil proti prvemu nosilcu turnirja in večkratnemu olimpijskemu prvaku. V glasilu lahko preberete več o omenjenem dogodku.

Slovensko zastavo so nosili Miha Jakofčič, Samo Dolanc, Luka Žabot in Marino Kegl

Spremljevalna ekipa je bila najmanj številčna doslej, kar pa ni vplivalo na podporo športnikom in na delo celotne odprave. Poleg rednega dela – poročanja za Spletno TV, druge medijske hiše in spletne portale, je podpirala in snemala tekme za potrebe

Snemalca Spletne TV Gorazd Orešnik in Sašo Letonja

košarkarske ekipe. Poleg dnevnega poročanja je bila letošnja novost tudi zagotovitev prenosa vseh tekem slovenskih športnikov v živo prek spletne strani Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Uspel nam je tudi medijski preboj, saj je TV Slovenija v sklopu športa v Odmevih in na spletnem portalu Multimedijskega centra z našo pomočjo redno poročala o dogajanju na tekmovanju. Novice z olimpijskih iger so bile objavljene tudi v več kot desetih spletnih medijih in na spletnih portalih.

Olimpijska plamenica iz Pariza čez Slovenijo v Bolgarijo

V času priprav na olimpijske igre gluhih je v Slovenijo pripotovala olimpijska plamenica. Z meje z Avstrijo so jo preko Maribora pripeljali kolesarji ter jo ponesli do hrvaške meje in ob tem prekolesarili dobršni del države. V Mariboru so jo pričakali številni gluhi ter predstavniki mesta, Zveze za šport invalidov Slovenije in olimpijskega komiteja.

Na mejnem prehodu Gruškovje

Predstavitve košarkarske reprezentance gluhih

Pred evropskim prvenstvom v košarki se je na zadnji pripravljalni tekmi slovenske košarkarske reprezentance kot aktualni evropski prvak z velikim ponosom predstavila tudi slovenska košarkarska reprezentanca gluhih.

Dogovorjeni smo bili, da se bodo gluhi reprezentanti predstavili ob polčasu in se fotografirali s sliščimi kolegi, vendar so organizatorji v zadnjem trenutku spremenili načrt in predstavitev predstavili pred začetek tekme. Ne glede na to smo preživeli prijeten košarkarski večer, na katerega smo povabili vse dosedanje gluhe igralce, trenerje in

sodelavce. Prišlo je tudi precej gluhih ljubiteljev košarke. Košarkarski zvezi Slovenije se zahvaljujemo za povabilo na dogodek, promocijo košarke gluhih ter za brezplačne vstopnice.

Predlog Zakona o zdravstveni dejavnosti

Pregledali smo predlog Zakona o zdravstveni dejavnosti in v sklopu javne obravnave v roku podali pripombe nanj. Predlagali smo dopolnitev zakona s pravico gluhih in naglušnih do postavitve zaslonov za prilagoditev informacij v pisni obliki, pravico do tolmača pri storitvah ter sankcijami pri neizvajanju določil zakona. Pri tem sta nas podprla Inštitut za varovanje zdravja in SVIT, zato upamo, da bodo naše predloge vključili v zakon.

Predlog Uredbe o ukrepih za končne uporabnike invalide

Pregledali smo predlog Uredbe o ukrepih za končne uporabnike invalide ter v sklopu javne obravnave v roku podali pripombe nanj. Predlagali smo dodatne popuste za gluhe in naglušne, večjo in lažjo dostopnost ter predvsem specifične prilagoditve za osebe z okvaro sluha pri univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji ter storitvami.

Spremembe Zakona o davku od sreč

Da smo pripravljalcu Zakona o davku od sreč in Državnemu zboru pojasnili, da je sprejetje omenjenega zakona škodljivo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, je bilo potrebnega veliko dela, usklajevanj, pogajanj in razlag. Aktivnostim invalidskih organizacij so se pridružile tudi humanitarne organizacije, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, Fundacija za šport, Svet Vlade za invalide, Državni svet in številni drugi. Kljub prepričevanju je Državni zbor sprejel spremembe zakona, zato z negotovostjo čakamo na nadaljnje financiranje. Že sedaj beležimo negativni trend financiranja, sprejetje omenjenega zakona pa ga lahko še poslabša.

Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014-2018

Obravnava Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014-2018, ki je zelo pomembna za status slovenskega znakovnega jezika, je zahtevala veliko napora in časa. Predsednik Zveze, direktorica Združenja tolmačev za slovenski znakovni jezik in jaz smo v ta namen večkrat obiskali poslanske skupine v Državnem zboru ali predstavnike resornega ministrstva.

Pripravili smo amandmaje k resoluciji, jih v roku posredovali Državnemu zboru ter poslanske sku-

pine pozvali, naj nas podprejo. Dobili smo precej podpore, predvsem pa nas je skrbelo, da bo predlagatelj – ministrstvo, naše predloge zavrnil. Aktivno smo sodelovali s pristojnim odborom v Državnem zboru ter predvsem s podporo največje parlamentarne stranke Pozitivne Slovenije in vodjo poslanske skupine Janijem Möderndorferjem dosegli potrditev nekaterih predlogov. Omenjeni predlogi se nanašajo predvsem na priznavanje znakovnega jezika, zato resolucija zagotovo na novo zarisuje znakovni jezik v slovenski prostor.

Brezplačno letovanje socialno ogroženih v Kranjski Gori

Lada Lištvanova in počitniški dom v Kranjski Gori

Za letošnje brezplačno letovanje socialnih ogroženih z okvaro sluha smo prejeli 98 prijav, ki so izpolnjevale kriterije za vključitev v program. Letovanja se je udeležilo 79 oseb, ki so bile razporejene v pet štiridnevni terminov. Letovalo je 15 družin in 5 gluhoslepih oseb, ostalo pa so bili gluhi in naglušni posamezniki. Ocenjujemo, da potrebe po tovrstnem letovanju vsako leto naraščajo, kar kaže na vedno večje pritiske na osebe z okvaro sluha.

Tudi letos se je z velikim srcem in nasmehom na obrazu izkazala strokovna sodelavka Lada Lištvanova. V vlogi moderatorke in animatorke je svoje delo odlično opravila. Brez nje bi bil program močno osiromašen. Hvala njej in društvom, da smo najbolj šibkim posameznikom in družinam lahko omogočili brezplačno letovanje.

Volitve na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Podpredsednica Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Darja Pajk je bila s sklepom Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije predlagana in imenovana v svet območne enote Kranj Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ostali kandidati Zveze za člane območnih svetov in skupščine zavoda niso bili podprti. Darji čestitamo in ji želimo uspešno delo.

Mobilna aplikacija o pravicah potrošnikov za gluhe in naglušne

S predlogi in pobudami smo aktivno sodelovali pri pripravi mobilne aplikacije o pravicah potrošnikov, ki kupujejo v trgovini, katere nosilec je Zveza potrošnikov Slovenije. Projekt je bil v okviru razpisa financiran iz sredstev Urada Vlade za komuniciranje, aplikacija pa je s svojo nadgradnjo primerna tako za slepe in slabovidne kot za gluhe in naglušne. Predstavili jo bodo v kratkem.

Negativna odločba senata Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto

Kljub pozivu tedanjega ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča, da morajo visokošolski zavodi v okviru sredstev za študijsko dejavnost zagotoviti sredstva za tolmače gluhim študentom, kot to določa Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov, je senat Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto zavrnil vse pritožbe in pozive gluhe študentke ter Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Nad ravnanjem fakultete smo presenečeni in menimo, da bo za zagotovitev varstva pravic gluhe študentke treba sprožiti sodni postopek zoper odgovorne.

Začetek kvalifikacij za evropsko prvenstvo v futsalu

Izžrebane so bile skupine za kvalifikacije na evropsko prvenstvo v futsalu in začeli so se postopki za izvedbo priprav in udeležbe. Obseg priprav je v veliki meri odvisen od finančnih sredstev. Slovenija je v skupini z Italijo, Belorusijo ter Madžarsko, ki bo tudi gostiteljica kvalifikacijskega turnirja.

Obisk inšpekcije Evropske zveze za šport gluhih

V zvezi s pripravo na evropsko prvenstvo gluhih v kegljanju nas je obiskala inšpekcija Evropske zveze za šport gluhih. Na kongresu omenjene organizacije v Moskvi leta 2012 je bila Slovenija izbrana za organizatorico prvega evropskega prvenstva gluhih v kegljanju, ki bo junija 2014. Dogodek bo potekal v Celju in Laškem. Po opravljenem nadzoru sta nam inšpektorja dala zeleno luč za nadaljevanje priprav in izvedbo prvenstva.

Predstavnika EDSO s predstavniki SZGS

Upravni odbor Socialne zbornice Slovenije

Na 20. redni seji upravnega odbora Socialne zbornice Slovenije smo med drugim obravnavali posodobitev in prenovo kodeksa etike na področju socialnega varstva ter izvedbo posveta v Državnem svetu na temo krize, s katero se sooča Slovenija.

Posvet o izdelavi načrta integritete na Komisiji za preprečevanje korupcije

Kot član sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij sem bil vabljen na posvet Komisije za preprečevanje korupcije, kjer so predstavili izdelavo načrta integritete ter nas seznanili z možnostmi in nevarnostmi, povezanimi z omenjenim področjem. Posvet je bil zelo poučen.

Vnovično delovanje storitve klic v sili SMS 112

Urad Republike Slovenije za zaščito in reševanje nas je obvestil, da so s pomočjo Telekom Slovenije vnovič vzpostavili delovanje storitve klica v sili z besedilnim (sms) sporočilom. Stekli so tudi postopki za priklop operaterjev Simobil in Tušmobil na omenjeno storitev.

Petnajstletnica delovanja Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij

Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij je obeležila 15-letnico delovanja. Organizirali so prireditev in predstavili publikacijo, ki je bila izdana posebej v ta namen. Omenjena fundacija za Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije še vedno predstavlja največjega in najbolj zanesljivega financerja programov, zato smo zelo pozorni na njeno delo.

Akcijski načrt za invalide 2014-2021

Sklicana je bila prva seja delovne skupine za pripravo predloga Akcijskega načrta za invalide. Gre za zelo pomemben dokument, ki opredeljuje delovanje, cilje in ukrepe na področju invalidskega varstva. V preteklem akcijskem načrtu smo dobro izkoristili podlago za ustanovitev klicnega centra in pripravo Zakona o izenačevanju možnosti invalidov.

Čarovnik iz Oza

Premiera Čarovnika iz Oza

V SiTi teatru v Ljubljani smo bili priča izvrstni premieri Čarovnika iz Oza skupine Tihe stopinje. Preživeli smo prijeten večer z veliko mero humorja ter odlične igre pod taktirko režiserke Lade Lištvanove. Čarovnik iz Oza nas je popeljal v otroštvo in obudil prijetne spomine nanj.

Obiski poslanskih skupin v Državnem zboru

V zvezi z Resolucijo o jezikovni politiki sva s predsednikom Zveze obiskala skoraj vse poslanske skupine v Državnem zboru. Obisk sva izkoristila za medsebojno spoznavanje in vzpostavitev prvega stika. Pogovarjali smo se tudi o tematiki, ki se nanaša na Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ter na financiranje invalidskih organizacij v Sloveniji.

Obisk na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter na Ministrstvu za kulturo

V zvezi z Resolucijo o jezikovni politiki in Zakonom o izenačevanju možnosti za invalide sva s predsednikom Zveze obiskala direktorico Direktorata za invalide na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvo za kulturo. Pogovarjali smo se tudi o drugih aktualnih zadevah, predvsem o aktivnostih, povezanih z mednarodnim dnem gluhih.

Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij

Zaradi zmanjševanja sredstev financiranja naših organizacij smo z namenom zagotoviti minimalno financiranje na Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij izvedli veliko aktivnosti.

Čeprav so bili prilivi na fundacijo manjši, je ta iz lastnih rezerv črpala dodatna sredstva, da so dvanajstine v društvih in na Zvezi znašale vsaj med 85 in 90 odstotki. Ker predvidevamo, da se bo trend nadaljeval, lahko jeseni pričakujemo rebalans proračuna fundacije, in to navzdol. Le čudežne neizžrebane sedmice nas lahko rešijo.

Javno naročilo Ministrstva za kulturo za prenovu Slovarja slovenskega znakovnega jezika

Ministrstvo za kulturo je prepoznalo vlogo Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije pri razvoju slovenskega znakovnega jezika. Prav tako je uvidelo velike napore in evropsko jezikovno priznanje, ki ga je Zveza prejela za delo na omenjenem področju, ter nas povabilo k sodelovanju. Dogovorili smo se, da v celoti preoblikujemo Slovar slovenskega znakovnega jezika in ga posodobimo v skladu z jezikovnimi zakonitostmi. Veseli smo podpore pri razvoju slovenskega znakovnega jezika, k uresničitvi prenovne slovarja pa smo že pristopili.

Mandatno-volilna komisija in Komisija za preprečevanje korupcije

Največ časa, energije in dela smo vložili v pojasnjevanje predloga namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije. Nemogoče je zapisati, koliko uradnih sestankov, pogovorov, obiskov, novinarskih konferenc in neformalnih stikov je bilo potrebno, da Mandatno-volilna komisija Državnemu zboru ni predlagala, naj sprejme predlog namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije za razrešitev dveh članov sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

Ker sem sam eden od njiju, je predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije prav tako vložil veliko časa in energije v pojasnjevanje. Novinarska konferenca Nacionalnega sveta invalidskih organizacij, dve seji Mandatno-volilne komisije, številni članki, objavljeni v medijih, ter seje upravnega odbora in sekretariata Nacionalnega sveta invalidskih organizacij so predstavljali le nekatere od teh aktivnosti.

Mandatno-volilna komisija Državnemu zboru ni predlagala zamenjave. Po mnenju Nacionalnega sveta invalidskih organizacij, ki naju je predlagal, najino imenovanje ni sporno. Ker pa je predstavnik Komisije za preprečevanje korupcije izjavil, da gre za politično odločitev, sem globoko razočaran nad načinom, kako se me obravnava. Iz lastnih izkušenj poznam razliko med strokovno ali politično odločitvijo. Če se na takšen način odloča politično, potem se bojim za prihodnost naše države, ko se sprejemajo mnogo pomembnejše in usodnejše politične odločitve, kot je moja zamenjava v svetu Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

Matjaž Juhart

Generalna skupščina in konferenca Evropske zveze naglušnih

Evropska zveza naglušnih je skupaj s Češko zvezo gluhih in naglušnih organizirala generalno skupščino in konferenco Evropske zveze naglušnih, ki sta med 5. in 7. aprilom letos potekali v Pragi.

Praško deklaracijo je podpisal tudi slovenski predstavnik Franc Kos

Zbrane je v imenu organizatorja pozdravila predsednica Češke zveze gluhih in naglušnih Šárka Prokopiusová. Predstavila je potek skupščine in konference ter poudarila, da so samo za to priložnost prostor opremili z zvočno induktivno zanko, udeleženci pa so govorjeno lahko sproti spremljali tudi v pisni obliki na platnu.

Predsednik odbora Evropske Zveze naglušnih Marcel Bobeldijk je predstavil obširni dnevni red, ki je obsegal kar 21 točk.

Sledila je predstavitev treh novih članic, sprejetih v Evropsko zvezo naglušnih. Lani se je v zvezo včlanila Poljska fundacija naglušnih, letos pa nova organizacija iz Madžarske, ki se je prav tako predstavila delegatom na skupščini. Marcel Bobeldijk je predstavil Združenje oseb z okvaro sluha vzhodne Belgije z nemško govorečega območja.

Marcel Bobeldijk

V nadaljevanju so člani odbora Evropske zveze naglušnih predstavili različna poročila in dokumente. Sekretar Evropske zveze naglušnih Jan Lamby je predstavil letno poročilo za leto 2012 in dosežke iz preteklega leta. Delegate je seznanil, da je maja lani pet vodilnih evropskih zvez – Evropsko združenje uporabnikov polževega vsadka, Evropska mreža gluhoslepih, Evropska zveza naglušnih, Evropska zveza staršev otrok z motnjo sluha in Evropska zveza gluhih – podpisalo dogovor o sodelovanju. S podpisom so osnovali Evropsko platformo za gluhe, naglušne in gluhoslepe z namenom zaščite pravic vseh oseb z okvaro sluha.

Predsednik odbora Marcel Bobeldijk je predstavil strategijo organizacije za leti 2013 in 2014, računovodkinja Ritva-Liisa Schädling pa bilanco stanja, finančno poročilo za obdobje 2009-2012, izkaz poslovnega izida za leto 2012, poročilo finančne revizorke Petre Feinkohl, ki je podala mnenje o njenem delu, ter revizorsko poročilo. Po predstavitvah so bili vsi finančni in ostali dokumenti soglasno potrjeni.

ODBOR EVROPSKE ZVEZE NAGLUŠNIH		
VLOGA	IME IN PRIIMEK	DRŽAVA
Predsednik	Marcel Bobeldijk	Nizozemska
Podpredsednik	Knut Magne Ellingsen	Norveška
Sekretar	Jan Lamby	Švedska
Računovodja	Ritva-Liisa Schädling	Nemčija
Članica	Lidia Best	Velika Britanija

Delegati so za obdobje dveh let volili predstavnike odbora Evropske zveze naglušnih – predsednika, sekretarja in računovodjo, ter revizorja za obdobje enega leta. Čeprav so bili za mesta v odboru nominirani dosednji člani, jih je predsednica volilne komisije Eija Isaksson pozvala, naj se predstavijo. Za prosta mesta v odboru ni bilo nominiranih protikandidatov, zato je delegatom predlagala, naj z enim glasovanjem izvolijo vse tri člane hkrati. Prav tako je bila za finančno revizorko še za eno leto potrjena Petra Feinkohl.

Glasovanje na skupščini

Predsednik odbora Marcel Bobeldijk je v nadaljevanju delegatom predstavil Praško deklaracijo z motom »boljša kakovost življenja naglušnih v Evropi«. Z njo naj bi evropske institucije pozvali, naj podprejo pravice za dostopnost in enakost naglušnih v Evropski uniji, poslance Evropskega parlamenta pa, naj podprejo prizadevanja za učinkovito dostopnost za vse naglušne prebivalce Evrope. Predsednik je prav tako predlagal, naj se podpisovanje izvede po zaključku konference. Delegati so predlog podprli in potrdili.

V nadaljevanju sta se delegatom predstavila Zveza naglušnih Belgije in Nemško združenje naglušnih, ki sta vložila kandidaturo za organizacijo skupščine Evropske zveze naglušnih leta 2015. S šestnajstimi glasovi za, osmimi proti ter enim vzdržanim so delegati organizacijo skupščine zaupali Nemškemu združenju naglušnih.

Ob zaključku je podpredsednik Mednarodne zveze naglušnih Avi Blau delegate skupščine seznanil, da so člani odbora Mednarodne zveze naglušnih z Ameriško zvezo oseb z okvaro sluha podpisali dogovor o organizaciji svetovnega kongresa Mednarodne zveze naglušnih, ki bo od 23. do 26. junija 2016 potekal v Washingtonu.

Predsednik odbora Evropske zveze naglušnih Marcel Bobeldijk se je ob koncu zahvalil vsem delegatom in udeležencem, zlasti pa švedskima »pantypistoma«, ki sta omogočila, da je bila vsaka

izgovorjena beseda takoj zapisana in predvajana na platnu, ter uradno zaključil redno letno skupščino.

Naslednjega dne sta predsednik odbora Evropske zveze naglušnih Marcel Bobeldijk in predsednica Češke zveze gluhih in naglušnih ter gostiteljica Šárka Prokopiusová otvorila konferenco.

Prek videoposnetka je zbrane najprej pozdravil predsednik poslanske skupine za invalidsko problematiko in poslanec v Evropskem parlamentu dr. Ádám Kósa. Opozoril je na pomen podnaslavljanja televizijskega programa za dostopnost do informacij za naglušne osebe ter podprl podpis Praške deklaracije.

Gostiteljica Šárka Prokopiusová je predstavila delovanje Češke zveze gluhih in naglušnih ter položaj oseb z okvaro sluha na Češkem. Češka zveza je bila ustanovljena leta 1990. V njenem okviru deluje 76 društev, v katera je včlanjenih 4.500 članov.

V drugi polovici dopoldneva je članica odbora Evropske zveze naglušnih Lidia Best predstavila poročilo o dostopnosti podnapisov v Evropski uniji, predstavnica Češke zveze gluhih in naglušnih Věra Strnadová pa pogled na podnaslavljanje televizijskih programov na češki televiziji z vidika uporabnika. Izpostavila je predvsem zavajajoče podatke, ki jih nacionalna televizija posreduje o zagotavljanju podnaslavljanja programa. Predstavniki češke nacionalne televizije Vladimír Salzman pa je predstavil ugotovitve in poglede na podnaslavljanje televizijskih programov z vidika ponudnika programa.

V popoldanskem terminu, ki je bil razdeljen na dva sklopa predavanj o slušnih aparatih, tehnologiji in tehničnih pripomočkih, so predstavniki različnih organizacij z Danske, Češke, Nemčije in Nizozemske predstavili svoje delo na omenjenih področjih.

Ob koncu konference se je predsednik odbora Evropske zveze naglušnih Marcel Bobeldijk zahvalil organizatorjem skupščine in konference ter vse predstavnike nacionalnih organizacij pozval, naj podpišejo Praško deklaracijo. Omenjeno deklaracijo je v imenu Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije podpisal takratni podpredsednik Franc Kos.

Predsednica Češke zveze gluhih in naglušnih Šárka Prokopiusová se je v imenu organizatorja zahvalila udeležencem in odboru Evropske zveze naglušnih ter vsem zaželela srečno vrnitev v domovino.

Adem Jahjefendić

Poročilo o udeležbi na skupščini Evropske zveze gluhih

V glavnem mestu Irske Dublinu sta med 16. in 19. majem potekala skupščina Evropske zveze gluhih ter seminar z naslovom Gluhi državljani Evropske unije – kakšne so naše pravice.

Slovenska delegata Frida Planinc in Bedrija Črešnik

Skupščine smo se udeležili delegata Bedrija Črešnik in Frida Planinc ter tolmačka Natalija Spark. Po prihodu in registraciji smo se v manjši dvorani pozdravili s starimi znanci, ki sem jih poznala s prejšnjih treh skupščin.

Pozdravili so nas predsednica Evropske zveze gluhih, člani odbora ter poslanec v Evropskem parlamentu Adam Kosa. Obravnavali smo predvsem dogodke, ki so se zgodili med dvema skupščinama. Poleg tega smo dobili informacije o seminarju ter volitvah predsednika, podpredsednika in članov odbora, ki so potekale prvi dan skupščine. Obravnavali smo dodatne predloge k statutu z opozorilom, da ga med skupščino ne bomo več obravnavali oziroma da nihče ne bo mogel dodati novega predloga. Ker je vse potekalo v mednarodni kretnji, je bilo malce težje, saj je tolmačka tolmačila le tisto, kar je bilo v angleščini projicirano na platno, pa še slabo se je počutila zaradi prehlada.

Drugi dan je potekal seminar z naslovom Državljanstvo – kakšne so naše pravice. Dobrodoščilo so nam izrekli predsednik Irske zveze gluhih Kevin Mulqueen, predsednica Evropske zveze gluhih Berglind Stefansdottir, predsednik Svetovne zveze gluhih Colin Allen, predsednica Evropskega foruma

tolmačev znakovnega jezika Marinella Salami in tajnik Evropske zveze mladih gluhih Dennis Hoo-geveen.

Gluhi poslanec v Evropskem parlamentu Madžar Adam Kosa je obravnaval temo o gluhih državljanih v Evropi in navedel nekaj zanimivih dejstev. Konvencijo je do sedaj podpisalo 133 držav. Finska in Nizozemska še ne. Svetovna zveza gluhih združuje gluhe iz 133 držav, in to 72 milijonov gluhih. Kot ostali državljani imajo tudi gluhi pravico do svojega jezika, izobrazbe in informacij v njem ter pravico biti izvoljeni v parlament. Evropski parlament je za tolmače iz različnih držav do sedaj porabil 750.000 evrov. Predvsem pa, kakšna prihodnost čaka gluhe v Evropski uniji in v svetu?

Članica Evropskega parlamenta Emer Costello je spregovorila o državljanih v Evropi, evropskih voli-

Seminar na temo Državljanstvo, kakšne so naše pravice

tvah leta 2014 ter o večji prepoznavnosti znakovnega jezika v Evropski uniji, kjer trenutno obstaja 23 znakovnih jezikov. Kriza ne sme biti izgovor, da pravice ne moreš uveljavljati, delodajalci so preveč ozkogledi in težko zaposlijo gluhe, čeprav so ti lahko bolj sposobni od drugih invalidov.

Zagovornica Irske zveze gluhih Elaine Grehan je predstavila zgodbe iz življenja gluhih Ircev. Po njenem mnenju gluhi niso invalidi, temveč jezikovna manjšina. Na Irskem imajo dva centra gluhih. Marca letos so ustanovili center, kjer nudijo pomoč gluhim pri izobraževanju, informacijah, tolmačih, v zdravstvu ter v domovih za starejše, kjer je vsaj deset gluhih skupaj. 79 odstotkov vseh gluhih na Irskem je Ircev, ostali so iz drugih držav. 49 odstotkov gluhih je odvisnih od pomoči družine in otrok, 41 odstotkov pa od sosedov.

Profesorica študij o enakosti na univerzi University College Dublin Kathleen Lynch je prepričana, da pravica do izobrazbe ne pripada le izbrancem. Prav vsak ima pravico do nje. Gluhi imajo enake pravice kot drugi državljani, in to v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov v svojem jeziku.

Ob dvajsetih smo sedli na avtobus in se odpeljali v center gluhih, imenovan Deaf Village (slovensko: vas gluhih). Razkazali so nam del prenovljene stavbe, kjer so se nekdanje ločene prostore šolali gluhi dečki in deklice.

V soboto in nedeljo je potekala letna skupščina Evropske zveze gluhih, ki se je udeležilo 29 držav. Polnopravnih delegatov je bilo 55, od pridruženih članic pa sta bili prisotni le Hrvaška in Makedonija. Prisotni so bili tudi člani odbora, podpredsednik in predsednica Evropske zveze gluhih, zaposleni v pisarni v Bruslju, predstavnik Evropske zveze mladih gluhih, Evropskega foruma tolmačev znakovnega jezika, dva mednarodna tolmača ter trije nacionalni, ki so jih delegati pripeljali s seboj. Skupščino je na povabilo vodila članica belgijskega parlamenta

Novi predsednik EUD Markku Jokinen

Novi člani upravnega odbora EUD

Helga Stevens, udeležil pa se je tudi predsednik Svetovne zveze gluhih Colin Allen.

Po dobrodošlici in uvodnih besedah predsedujočih so preverili prisotnost. Preverjanje se je zataknilo, zato smo začeli z enourno zamudo. Potrdili smo finančno poročilo za leti 2012 in 2011 in delovno poročilo, ki ga je obrazložil predsednik.

Po potrditvi vseh poročil, načrta dela in finančnega načrta so sledile volitve s predstavitvijo kandidatov za predsednika, podpredsednika ter člane odbora Evropske zveze gluhih.

Rezultati volitev so bili presenetljivi, saj je večina večer pred glasovanjem podpirala Grka Yelourosa, zmagal pa je nekdanji predsednik Svetovne zveze gluhih Finec Jokinen. Podpredsednik je postal Italijan Insolera, novi člani odbora pa Španec Gomez, Švedinja Danielsson ter Madžar Topolczai iz prejšnjega mandata.

Drugi dan skupščine smo najprej glasovali o sprejetju prenovljenega statuta. Sporno je bilo predvsem elektronsko glasovanje, o katerem v statutu ni bilo niti besede, ter število vzdržanih – kar 21 odstotkov glasovalcev. Statut smo zavrnil, ker ni bilo dvotretnjske večine.

Delegati so predlagali, naj se nekdanjo predsednico Berglind Stefansdottir imenuje za častno članico Evropske zveze gluhih, predlog pa je bil sprejet.

Ob zaključku nas je grški delegat Yelouros povabil na skupščino Evropske zveze gluhih, ki bo leta 2014 v Atenah, ter na kratko predstavil Grško zvezo gluhih in podrobnosti o organizaciji dogodka.

Vsi sklepi s seminarja, delavnic in skupščine Evropske zveze gluhih bodo objavljeni na spletnih straneh.

Gluhofon

Gluhofon za gluhe in naglušne je brezplačna mobilna aplikacija, namenjena pomoči pri sporazumevanju gluhih in slišočih. Zasnova je tako, da nastopa kot posrednik, prevajalec, lektor in pomočnik pri besedni oziroma zvočni komunikaciji.

Glavna prednost gluhofona je mobilnost, saj uporabnikom omogoča takojšnji dostop do aplikacije in sporazumevanje z njeno pomočjo, kjerkoli in kadarkoli.

Gluhofon je izpeljanka iz besed »gluhi« in »telefon«. Pri njegovem poimenovanju smo se osredotočili na prijazen in razumljiv slovenski jezik. Beseda je slovenskega porekla, kar predstavlja dragocen prispevek k ohranjanju slovenskega jezika in kulture.

Skupina je pripravila izbor 500 besed; nekatere so tuje, ki se v splošnem pogovornem jeziku pri nas vse pogosteje uporabljajo in povzročajo komunikacijski šum med gluhih. Izbor besed je bil skrbno pripravljen v sodelovanju z gluhih in naglušnimi prostovoljci ter strokovnjaki – surdopedagogi. Opremljene so s preprostim kratkim slovarjem, sliko in kretnjo v slovenskem znakovnem jeziku. Ker v slovenskem prostoru obstaja več različnih, tudi narečnih, kretenj za eno besedo, smo se osredotočili na najbolj razširjeno obliko, pri čemer smo upoštevali tudi želje gluhih uporabnikov.

V aplikaciji izberemo besedo, ki jo želimo videti, na različne načine: tekstovno, z ilustracijo in v slovenskem znakovnem jeziku. Obenem vadimo izgovarjavo in tako na treh stopnjah izboljšujemo lastni govor, od lažje do najtežje stopnje. Če smo pri izgovarjavi uspešni, se ekran obarva zeleno.

Gluhofon je nastajal zadnjih devet mesecev. Izkušnje in znanje v njem so strnili različni člani strokovne ekipe – od gluhih do računalniških strokovnjakov in oblikovalcev. Postavljen je tako, da se slovenski jezik lahko zamenja s tujim jezikom in novim slovarčkom besed. Prijazen je do uporabnikov in zato dostopen tudi otrokom. Njegova naloga je

pomagati gluhih, koristen pa je tudi za tiste, ki se učijo slovenskega jezika, so v procesu rehabilitacije po možganski kapi, za govorne težave ali zgolj za nekoga, ki bi se rad učil slovenskega znakovnega jezika.

Aplikacija je na voljo za različne mobilne operacijske sisteme – win, iOS, android – in na spletni strani www.gluhofon.si.

Projekt so omogočili Društvo učiteljev gluhih Slovenije, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Kohezijski sklad ter Evropska unija.

Petra Rezar, vodja projekta

Zaključno družabno srečanje skupine za samopomoč naglušnih

Energija, zabava, veselje, zvok harmonike, petje in preplet okusov. Stemi besedami lahko strnemo vtise z našega preddopustniškega druženja na pikniku ob velenjskem jezeru.

Sedemnajst članov skupine za samopomoč Barbara iz Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje se nas je odločilo zaključiti letna srečanja na kar najbolj prijeten način. Zato smo se popoldne dobili v restavraciji ob Škalskem jezeru v objemu prelepe narave.

Na srečanju je bilo veselo

Uživali smo v slastnih grižljajih jedi z žara in v prijetnem kramljanju. Naš član je iz harmonike izvabljal čudovite zvoke. Za spremljavo smo peli stare in večno lepe slovenske pesmi. Najbolj energični so prepešali pot okoli jezera. Ostali smo se predali prijetnim pogovorom o načrtih in idejah za poletni čas – do takrat, ko se znova srečamo.

Ko se naslednje jutro prebudiš iz prijetnega sna, spoznaš, kako siv bi bil tok življenja, če ne bi bil prepleten s prijateljstvom.

Milja Krajnc

Anina zvezdica

V mesecu juniju nas je v Društvu gluhih in naglušnih Podravja čakalo veliko presenečenje. Dobili smo sporočilo, da nas v Ljubljani čakajo ogromni paketi s hrano za socialno ogrožene družine naših gluhih in naglušnih članov.

Paketi s hrano, pripravljeni za vsakega člana posebej

Paketi s hrano so donacija, ki se jo je mesece zbiralo s pomočjo dobrodelne akcije Anina zvezdica. Polni hvaležnosti smo izbrskali nekaj informacij o tem, kdo je ustanoviteljica te velike dobrodelne organizacije, ki je še kako prav prišla našim članom.

Ustanoviteljica dobrodelne organizacije Anina zvezdica, v okviru katere zbirajo hrano za socialno ogrožene družine, je 30-letna Ljubljanka Ana Lukner. Ana večino prostega časa nameni osrečevanju drugih, to pa je tisto, kar jo v življenju najbolj osrečuje. Prav zaradi ljudi, kot je Ana, veliko socialno ogroženih družin dobi osnovne dobrine, potrebne za preživetje.

Ani in vsem njenim zvezdicam, kot sama imenuje prostovoljce, smo neizmerno hvaležni za veliko srce in humanost, ki jo širijo s pomočjo dobredelnih dejanj. Člani našega društva so s solzami v očeh prišli po pakete hrane in izrazili globoko hvaležnost za njihovo dobroto.

Pakete smo razdelili in z njimi osrečili trideset socialno ogroženih družin. V njihovem imenu in v imenu vseh sodelavcev društva se Anini zvezdici iskreno zahvaljujemo za pomoč. Ponosni smo, da obstajajo slišiči ljudje, ki nesebično pomagajo gluhim, naglušnim in gluhoslepim.

Snežana Pauletič

Izlet v Minimundus

Konec junija smo se v Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče odpravili na težko pričakovani izlet v Celovec. Na pot smo polni dobre volje in pričakovanj krenili že zgodaj zjutraj.

Prvo postajo smo imeli v Minimundusu – svetu v malem, kraju za užitek, sprostitev, učenje, zabavo, opazovanje in dobro voljo. Ogljedali smo si sto petdeset pomanjšanih znamenitosti, modelov z vsega sveta, ki so srce Minimundusa, in so jih v modelarski delavnici izdelali v merilu 1:25. Med njimi smo s ponosom občudovali tri slovenske mojstrovine – otok na Blejskem jezeru, blejski grad ter ljubljansko Narodno in univerzitetno knjižnico.

V samo enem dnevu smo se »sprehodili okrog sveta«, nato pa se za nekaj časa ustavili v mestu, bogatem s spomini, Celovcu. Na sprehodu skozi mestno jedro smo si ogledali znameniti zmajev vodnjak, ki naj bi predstavljal spomin na nastanek mesta. Spomnili smo se začetkov slovenskega šolstva, ki jih lahko pripišemo nadvojvodinji Mariji Tereziji, katere spomenik smo si ogledali na Novem trgu. Sprehodili smo se tudi mimo kipa bajeslovnega možica Mandla, ki je, kot pravi legenda, odgovoren za nastanek Vrbskega jezera. Na koncu je sledil še ogled kužnega znamenja ali znamenja Svete Trojice, ki so ga v mestu postavili v zahvalo, da se je epidemija kuge dokaj srečno končala ter v zahvalo za zmago nad Turki pri Dunaju.

Skupinska

Lahko bi si ogledali še mnogo znamenitosti, a ni bilo časa za vse. Pot nas je popeljala nazaj v Slovenijo, kjer smo šli na kosilo, nato pa še na ogled Društva gluhih in naglušnih Koroške.

Domov smo se vrnili proti večeru, polni vtisov in dobre volje.

Natalija Pesjak

Zaključni izlet skupine za samopomoč

Na vroč junijski dan smo se člani skupine za samopomoč Društva gluhih in naglušnih Pomurja odpravili na zaključni izlet.

Dopoldne smo se zbrali pred sedežem društva in se s tremi avtomobili odpeljali v Gančane, kjer nas je v gostilni pri Slavi pričakala pogrnjena in lično pripravljena miza. Izbirali smo lahko med štirimi vrstami zelo okusnih, cenovno ugodnih in količinsko zadovoljivih menijev.

Skupinska

Siti in veseli smo pot nadaljevali do vikenda naše strokovne delavke Marjete v Bogojino, kjer smo bili prijetno presenečeni nad lepo urejeno vinsko kletjo. Posedali smo pod senco velikih sliv, lahen vetrič pa nas je v vročem vremenu prijetno hladil. Ob slastnih pogačah in okusnem vinu smo napletali šale, se prešerno smejali, beseda je stekla o tem in onem. Še prav posebej nas je očaral ogled okolice.

Prijetno druženje, ki nam bo ostalo v lepem spominu, se je zaključilo pozno popoldne. Od konca avgusta pa se bomo vsak drugi četrtek spet srečevali na sedežu društva.

Skupina za samopomoč DGN Pomurja

Obisk članov

V Društvu gluhih in naglušnih Koroške smo bili prijetno presenečeni nad obiskom članov Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Slovenske Konjice. Zaželeli so si, da po končanem enodnevnem izletu, ki jih je vodil preko Raven na Koroškem, obišejo tudi naše društvo.

Obisk članov v Dravogradu

Konec junija so se popoldne ustavili v Dravogradu. Ker je bilo izletnikov veliko, so se v majhnih prostorih društva z nami družili in pogovarjali kar na dolgem hodniku. Predsednica Milena jim je izrekla dobrodošlico, konjiški predsednik pa nam je prinesel majhno pozornost za gostoljubje.

Ker je bilo vreme lepo, smo lahko posedeli tudi zunaj in skupaj popili kozarček, nato pa so si gostje ogledali društvene prostore. Kljub majhnosti so jih pohvalili, da so lepo urejeni. Na koncu so nas povabili, naj jih obišejo v njihovem društvu.

Društvo gluhih in naglušnih Koroške

Odbor naglušnih Slovenije pri ZDGNS, Drenikova 24, 1000 Ljubljana

CENTER MOŽNOSTI

tehnično-informacijska pisarna za osebe z okvaro sluha

Pri nas lahko preizkusite različne tehnične pripomočke za gluhe in naglušne.

Center možnosti je odprt vsak delovni dan, obisk pa morate predhodno najaviti. Nahajamo se na Drenikovi 24, v Ljubljani.

Vsak dan smo od 9. do 14. ure dosegljivi na tel. št. 01/505 80 46 ali po elektronski pošti naglusni@zveza-gns.si.

Brezplačno vam nudimo:

- preizkus tehničnih pripomočkov in svetovanje,
- informacije o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- pravno svetovanje s področja zdravstva in invalidsko-pokojninskega zavarovanja.

Praznik četrtne skupnosti Polje

Na začetku junija smo se udeležili srečanja četrtne skupnosti Polje. Na prireditvi vseh društev iz Polja smo na stojnici predstavili naše društvo ter na odru spregovorili o pomenu gluhotе. S sekretarko Natašo, ki je tolmačila in me izpraševala, sva se pogovarjali o tem, kako gluhi živimo, ter o premagovanju predsodkov in komunikacijskih ovir.

Na začetku pogovora sva uporabili kretnjo, nato pa je povezovalka Suzana gledalce vprašala, če lahko ugotovijo, katera od naju je v resnici gluha. Povedala sem, kako gluhi komuniciramo, kako slišeti lahko pristopijo k nam in komunicirajo z nami, da imamo vozniško dovoljenje, družino ter normalno živimo, se izobražujemo in hodimo v službo. Naša ovira je le v tem, da ne slišimo.

Ob koncu prireditve je povezovalec programa vprašal, kaj bi se v četrtni skupnosti Polje za nas lahko izboljšalo. Neka mama se je pritožila, da ni otroških igrišč in urejenih pločnikov, sama pa sem v imenu društva povedala, da že dolgo čakamo na ureditev postajališča in proge mestnega potniškega prometa do društva, saj morajo naši člani od zadnje postaje do društva prehoditi dva kilometra in pol.

Dnevni center smo predstavili z zloženko in z izdelki ustvarjalnih delavnic, Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana pa z zloženko, novim plakatom, novim panojem in z enoročno abecedo. Popoldne nas je ujela nevihta in komaj smo pravočasno pospravili. Odšli smo s prijetnim občutkom, da smo nekaj pokazali. Prireditve se je udeležilo ducat naših članov, prireditelji pa so za nas poskrbeli z izvrstnim golažem.

Stojnica

Petra Rotar
Foto: Roman Demir

Prostovoljec leta

V kongresni dvorani Grandis državnega protokolarnega objekta Brdo pri Kranju sta konec junija pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja potekali slavnostna akademija in podelitev priznanj najbolj dejavnim prostovoljcem iz vse Slovenije.

Mladinski svet Slovenije je imel med vsemi prijavljenimi prostovoljci in projekti izjemno težko nalogo izbrati naj prostovoljko, naj prostovoljca, naj prostovoljski projekt in najboljši mladinski prostovoljski projekt.

Z uvodnim nagovorom je prisotne pozdravil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in poudaril izjemen pomen prostovoljstva v kriznih časih. Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak je pohvalila prepoznavnost in pomembnost prostovoljstva na vseh področjih sociale, minister za izobraževanje, znanost in šport dr. Jernej Pikalo pa je poudaril, da je prostovoljstvo tista vrednota, ki ustvarja ter širi medgeneracijsko sodelovanje in razumevanje.

Prejemniki priznanj iz društva Auris

Z velikim veseljem in ponosom lahko zapišemo, da smo bili na tako prestižnem dogodku med povabljenimi tudi predstavniki Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za Gorenjsko Auris Kranj. Med prejemniki priznanj so bili naši člani Jože Tekavčič, Peter Krč in Marko Mavri za nesebično pomoč pri

urejanju in vzdrževanju društvenih prostorov in okolice ter še posebej pri prepoznavnosti naše invalidnosti in delovanja društva.

V društvu smo pravzaprav imeli težko nalogo, koga predlagati za prostovoljsko priznanje, saj je med našimi člani prostovoljstvo zelo razširjeno in razvito. Nenazadnje o tem pričajo tudi naša sodobno opremljena društvena hiša in prostori, v katerih se izvajajo različni programi. V sedanjo podobo hiše je vpeto neprecenljivo število prostovoljnih ur vseh naših predhodnikov in prav je, da tudi mi nadaljujemo tradicijo dolgoletnega prostovoljstva.

Vsi udeleženci iz društva Auris

Zanamci nam bodo zagotovo hvaležni za ves vložen trud, čas in energijo, to pa je tudi glavni namen prostovoljstva.

Boris Horvat Tihi

Spletna TV je globalni medij, ki informira in izobražuje s sliko, tekstom, znakovnim jezikom ter z zvokom.

Spletno informiranje je celovito, ažurno, relevantno ter časovno in prostorsko neomejeno. Vabimo vas k ogledu naših prispevkov, ki so s klikom dostopni na spletni strani Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije www.zveza-gns.si.

Predstavitev društva v središču Kranja

V petek sem skoraj zadnji trenutek prejela klic sekretarke Zlate Crljenko, ali imam v soboto, 22. junija, čas. Vse, kar sem izvedela, je bilo, da bomo v središču Kranja na stojnici predstavljali naše društvo.

Ne vedoč, kaj me čaka, sem se zjutraj odpravila v mesto. Pred društvenimi prostori smo se zbrali predsednik Boris Horvat, Alenka Dobnikar, Mirsada Ibradžić in jaz ter krenili čez most v stari del Kranja. Ostali so nosili velike količine gradiva o društvu, gluhoti in naglušnosti. Ravno pred nekdanjimi prostori društva nas je čakala stojnica, ki smo si jo delili z varno hišo za (noseče) ženske. Razporedili smo gradivo, potem pa sem počasi izvedela, kaj se pravzaprav dogaja.

Na Glavnem trgu pri vodnjaku na sejmu nevladnih organizacij je Fundacija Vincenca Draklerja predstavila dejavnost socialnega podjetja. Predstavniki fundacije nam je prinesel list, na katerem je bilo zapisano, s čim se podjetje ukvarja. Ena od idej, za katero smo se vsi strinjali, da je odlična, je bila predelava oblačil: taka, ki so še nosljiva, predrugačijo, nenosljivim pa spremenijo obliko, na primer v torbico ali cekar za nakupe.

Ogledali smo si nastope različnih kulturno-plesnih društev, takih, ki povezujejo ljubitelje petja, vse pa so nas najbolj očarale male plešoče deklice srbskega kulturno-umetniškega društva. Prav tako smo slišali tudi godbo na pihala, ki nas je pripravila do tega, da so se nam boki kar pozibavali ob priredbah večno zelenih skladb. Med vsem tem dogajanjem se je lahko v pogovoru z moderatorjem prireditve predstavilo vsako društvo. Je pa res, da je v trinitutno besedno predstavitev težko spraviti veliko podatkov.

V treh urah ob vodnjaku smo srečali nekaj starih prijateljev in dobili nekaj novih. Vedno znova se pokaže, da so taki dogodki dobrodošli.

Jerica Kapus

Obisk novinark Radia Slovenija

Na prvem programu Radia Slovenija so želeli narediti nekaj reportaž na temo osebnih asistenc za različne vrste invalidnosti (gluhi in naglušni, slepi, osebe na vozičku itd.), s katerimi bodo poslušalce seznanili, kako pomembna je osebna asistenca za invalide.

Novinarka, zadolžena za gluhe in naglušne, Tina Lamovšek, je izrazila željo, da bi se srečala z gluho osebo, ki ima osebnega asistenta. Ker je želela prikazati, kako poteka njen vsakdan, je z njo nameravala preživeti toliko časa, kolikor ga z njo preživi osebni asistent. Za to je potrebovala sliščega osebnega asistenta, ki ji je tolmačil, kar je povedala gluha oseba.

Pri urednici Darji Groznik

Vprašanja niso bila zapletena in zagotovila nam je, da bodo z reportažo skušali ljudi poučiti, da imajo gluhi pravico do osebnega asistenta, saj jim olajša vsakdanje življenje in stvari, ki so za sliščee samoumevne, da jih lahko naredijo sami. Z gluho osebo se je nameravala pogovoriti o njenem vsakdanu, kako ji pomaga osebni asistent, kje se pojavljajo težave ter o stikih in komunikaciji s sliščimi. Izpostaviti je želela tudi osebni odnos in pomembnost zaupanja med gluho osebo in osebo, ki izvaja osebno asistenco. Reportaža je bila na sporedu 20. junija.

Z novinarko sva se dobili v Štepanjskem naselju ter skupaj obiskali gospo Rezko in njeno osebno asistentko Petro, ki ji pomaga pri gospodinjstkih opravilih in nakupih, jo pospremi na banko, pošto ali k zdravniku, pelje na obisk k prijateljici ter pokliče tolmača, če je to potrebno. Tina je posnela njuni izjavi o oblikah in obsegu pomoči. Za gluho osebo osebni asistent predstavlja vez s svetom, da se kot človek vključi v družbo ter ni tako osamljena v svojem svetu tišine.

Nato smo se skupaj odpravile v Trnovo na obisk h gospe Pepci. Dom starejših občanov Janeza Krstnika je lepo urejen in sodobno opremljen. Pa vendar je bila Pepca zelo vesela obiska prijateljice, ki prav tako kot ona živi v svetu tišine. V domu je osamljena, pred tem je prebivala v svojem stanovanju, kjer so jo vsak dan obiskovali prijatelji. Zelo

pogreša tudi črnega mačka Bobija. Na vprašanja novinark sta odgovarjali z mojo pomočjo. Spregovorili sta o tem, kakšna je razlika med bivanjem doma s pomočjo osebnega asistenta ter bivanjem v domu za starejše občane s polno oskrbo. Obe sta izjavili, da je lepše biti doma, kjer te enkrat na teden obišče osebni asistent. Opazile smo, da imajo Pepco v domu vsi radi, vendar ne poznajo znakovnega jezika, saj se tudi osebje ni znalo prav dobro sporazumevati z njo. Tako vedno ostaja na robu dogajanja. Poslovile smo se in odšle naprej.

V nakupovalnem središču smo poiskale trgovino s čevlji, saj je Rezka potrebovala udobne ortopedске čevlje. Sama le stežka pride do trgovine, saj po prometni nesreči ni več tako pri močeh in noga jo še vedno boli. Petra je prodajalki z govornico rok razložila, kaj iščeta, Rezki pa, kateri model je udoben, ter jo vprašala, katero velikost čevljev nosi. Prodajalka je bila prijazna in je razumela, kaj potrebujeta.

Med tem sva z novinarko spregovorili o osebni asistenci, življenju starejših gluhih in o težavah sofinanciranja programov. Izjave je shranila v majhen snemalnik. Spraševala je o oblikah pomoči, o tem, ali je potrebno, da je oseba, ki izvaja osebno asistenco, gluha, in ali mora biti prijatelj oziroma prijateljica. Rezka je povedala, da je zaupanje v gluho osebo večje, da pa je pomembno, da oseba, ki je osebni asistent, obvlada komunikacijo in pozna znakovni jezik.

Novinarka Tina se je pridružila Pepci, Rezki in asistentki Petri

Skupaj smo se vrnile v Štepanjsko naselje. Rezka je odšla na kosilo, me pa nazaj v službo.

Obiskale smo tudi glavno urednico Radia Slovenija Darjo Groznik ter ji predstavile gluhoto in potrebe gluhih, naglušnih ter gluhoslepih oseb.

Tekst in foto: Nataša Kordiš

Največji športni dogodek gluhih – Deaflympics 2013

Bolgarska prestolnica Sofija je med 26. julijem in 4. avgustom znova gostila največji športni dogodek gluhih – 22. poletne olimpijske igre Deaflympics. Redni program je tokrat obsegal devetnajst športnih panog in štiri tisoč gluhih športnikov iz sto petih držav. Slovenijo je v dveh panogah zastopalo dvanajst košarkarjev in teniški igralec Marino Kegl.

Predstavitev gluhih olimpijcev

Za letošnje olimpijske igre je selektor izbrane vrste Izidor Križan, ki mu pri delu pomaga Bogdan Tanasič, med dvanajsterico izbral Zupana, Jakofčiča, Lukiča, Rankoviča, Žabota, Dolanca, Šebjana, Starca, Javornika, Orešnika, Makuca in Periča. Dvanajsterica ambicij pred odhodom ni skrivala. Kljub napornim štirimesečnim pripravam in hudi konkurenci so na koncu zasedli sedmo mesto.

Našo državo je na letošnjih olimpijskih igrah gluhih zastopal tudi teniški igralec Marino Kegl. Aktualni evropski mladinski prvak med gluhih, komaj osemnajstletni Marino, je izpolnil pričakovanja in se med 42 najboljšimi teniški igralci uvrstil na 9. mesto.

Potovanje olimpijske plamenice

Pred začetkom tekmovalnega dela olimpijskih iger je pozornost namenjena tradiciji, potovanju olimpijske plamenice, ki s prihodom na prizorišče označi začetek iger. Letos so plamenico prižgali v Parizu, kjer so leta 1924 na stadionu Pershing v kraju Bois de Vincennes potekale prve olimpijske igre gluhih. Njihov ustanovitelj, Eugene Rubens-Alcais, je bil

Nekdanji in aktualni olimpijci so plamenico predali na mejnem prehodu Gruškovje

profesionalni kolesar, zato so se organizatorji letošnje olimpijade gluhih odločili, da bodo plamenico prenašali prav gluhi kolesarji. Iz Pariza so s plamenico prikolesarili najprej v Švico, na sedež Mednarodnega olimpijskega komiteja. Pot so nadaljevali preko Nemčije in Avstrije v Slovenijo. 16. julija so

jo na avstrijsko-slovenski meji prevzeli slovenski olimpijci, ki so jo peljali od Šentilja do glavnega trga v Mariboru, kjer se je uradnega sprejema udeležila množica ljudi, saj je plamenica prvič v zgodovini potovala skozi Slovenijo. Nato so slovenski olimpijci plamenico predali naprej na Gruškovju.

Otvoritev in začetek največjega športnega dogodka gluhih v letu 2013

Otvoritveno slovesnost je 26. julija prek spleta v živo spremljajo kar devet tisoč ljudi, približno polovico manj pa je bilo gledalcev. Slavnostna otvoritev se je začela z mimohodom gluhih športnikov iz 105 držav, ki so najprej obkrožili prizorišče v areni Armeec. Uvodni nagovor je imel predsednik Deaflympics 2013 Craig Crowley. Nato so sledili častne zaprisege športnikov, sodnikov in trenerjev ter slavnostni prižig ognja s plamenico. Slovesnost se je nadaljevala s kulturnim programom.

Nastopi slovenskih košarkarjev

25. julija je slovenska košarkarska reprezentanca odigrala prvo tekmo v skupini A in z izidom 62 proti 77 izgubila proti Združenim državam Amerike.

Dva dni kasneje so doživeli drugi poraz, tokrat proti Rusiji. Sreča je bila na strani Rusov, ki so pri končnem izidu 65 proti 68 zmagali zgolj s tremi točkami razlike.

Slovenija je zanesljivo opravila z Avstralijo

V tretje gre rado, pravijo. Tudi tokrat se je sreča šele v tretji tekmi nasmehnila naši reprezentanci, ki je proti Keniji zmagala z veliko razliko 116 proti 35. Na zadnji tekmi v skupini A so slovenski košarkarji

Rusi so izločili Slovenijo v boju za peto mesto

po dveh porazih prišli do druge zmage. Tokrat so ugnali Avstralijo z 90 proti 55.

Slovence je po uvrstitvi v četrtfinale in na poti do medalje že v prvi tekmi ustavila Ukrajina, ki jih je premagala s 74 proti 65. Sledil je boj za uvrstitev od petega do osmega mesta, kjer so znova klonili proti Rusiji in izpadli iz boja za peto mesto.

Po zmagi proti Argentini z 88 proti 68 so si naši košarkarji zagotovili 7. mesto. Olimpijsko zlato je osvojila Litva, ki so jo Slovenci porazili v finalu na evropskem prvenstvu v Konyi. Srebro je pripadlo Venezueli, bron pa so osvojile Združene države Amerike.

Teniški turnir

Marino Kegl je dobil uvodni dvoboj teniškega turnirja na olimpijskih igrah gluhih. V pičlih 45 minutah je v dveh nizih s 6 proti 0 odpravil Indijca Quadrija Shafayja.

Marino Kegl je v drugem krogu tekmovanja premagal Turka Ismaila

V naslednjem krogu turnirja je po 47 minutah s 6 proti 1 in 6 proti 0 odpravil še Turka Ismaila Yilmaza ter z drugo zmago nadaljeval svoj izvrstni prvi nastop na olimpijskih igrah.

V tretjem krogu tekmovanja je njegov zmagovalni pohod ustavil prvi nosilec turnirja, 35-letni Francoz Mikael Laurent. Laurent, sicer najboljši gluhi teniški igralec na svetu, je Kegla po dobri uri in pol premagal v dveh nizih s 6 proti 0 in 6 proti 3. Marino je tekmovanje na olimpijadi zaključil na 9. mestu. Olimpijski teniški prvak je postal Madžar Mathe Gabor, potem ko je s 3 proti 0 v nizih premagal Francoza Laurenta. Bron je osvojil Mario Kargl.

Gluhi športniki so še vedno brez statusa

V Sloveniji neurejenost statusa gluhih športnikov že zadnjih dvajset let ostaja nerešeno vprašanje. Nimajo statusa vrhunskih športnikov, prav tako nagrajevanje njihovih uspehov ni izenačeno s paraolimpijci in neinvalidnimi športniki. Posledično gluhi športniki niso deležni nobenih ugodnosti, ki jih imajo vrhunski športniki. Obljube o spremembah se vrstijo vsako leto. Letos je upanje vnovič obudil generalni sekretar Olimpijskega komiteja Slovenije Tone Jagodic, ki je za Spletno TV povedal, da se že pripravljata novi Nacionalni program športa v RS in sprememba Zakona o športu. Zatrdil je, da si bodo prizadevali, da bodo športniki invalidi prišli do podobnega sistema kategorizacij, kot sicer velja za športnike. Sedanja zakonska ureditev je do gluhih športnikov diskriminatorna, saj ne zagotavlja

Slovenski navijači

enakih možnosti in je v nasprotju z etičnimi načeli. Zato gluhi športniki upravičeno pričakujejo, da bo Zveza za šport invalidov – POK podal konkretne predloge in konstruktivno vplival na spremembo zakonodaje, da se zagotovi izenačitev kategorizacij in prejemanja nagrad vseh športnikov, tudi gluhih.

Dosegli smo zgodovinski medijski preboj

Svojo vlogo pri promociji gluhih športnikov pa morajo odigrati tudi mediji in s tokratno olimpijado je Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije dosegla zgodovinski medijski preboj. Prvič smo zagotovili prenos vseh slovenskih nastopov v živo. Vse informacije smo najprej objavili na spletnem portalu ZDGNS, nato pa posnetke in ostali material posredovali Televiziji Slovenija, kjer je bil po vsaki tekmi objavljen prispevek v večernem športu in na spletnih straneh MMC-ja. Naše vsebine so objavili tudi ostali spletni portali (Planet Siol, 24ur.com idr.), Košarkarska zveza Slovenije, ZSIS, lokalne televizije in številne radijske postaje. Ne glede na vse objave so gluhi športniki še vedno premalo obravnavani v javnih medijih v primerjavi z rednimi olimpijskimi igrami in paraolimpijado.

Tina Grošelj

Državno prvenstvo gluhih v balinanju

Športna zveza gluhih Slovenije in Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana sta sredi maja na balinišču društva Hermes v Ljubljani organizirala državno prvenstvo gluhih v balinanju za posameznike.

Na tekmovanje se je prijavilo 21 tekmovalcev – 6 žensk in 15 moških iz Društva gluhih in naglušnih Ljubljana, Mestnega društva gluhih Ljubljana, Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za Gorenjsko Auris Kranj, Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor ter Društva gluhih in naglušnih Celje.

Lani se je na tekmovanje prijavilo mnogo več udeležencev – štiriintrideset, žal pa je tekmovalcev vsako leto manj, saj med mladimi za omenjeni šport ni pravega zanimanja. Sodelujoče so nagovorili predsednik društva Janez Slatinšek, delegat Športne zveze gluhih Slovenije Robert Žlajpah ter sodnik in vodja tekmovanja Vekoslav Stonič.

Prvenstvo je potekalo brez zapletov, le člani društva Auris so prispeli tik pred pričetkom tekmovanja, zato je moral sodnik spremeniti raspored in je tekmovanje trajalo dlje, kot smo pričakovali.

Najboljše tri ekipe

V ženskem finalu sta se pomerili članica Društva gluhih in naglušnih Ljubljana Antonija Brumen ter članica Mestnega društva gluhih Ljubljana Marica Juhart. Zmago si je pričakovano priigrala članica našega društva Antonija. V moškem finalu pa je Vinko Kalizan iz Mestnega društva gluhih Ljubljana premagal Janeza Debeljaka iz Društva gluhih in naglušnih Ljubljana.

Po tekmi sva z delegatom Robertom na balinišču podelila medalje, nato pa smo se odpeljali na kobilico, kjer smo se družili še nekaj časa.

Petra Rotar

Foto: Petra Rotar in Roman Demir

Državno prvenstvo v športnem ribolovu

Sredi junija je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje ob Škalskem jezeru organiziralo državno prvenstvo v športnem ribolovu.

Udeleženci tekmovanja so se zbrali ob sedmi uri zjutraj, žreb štartnih števil z vodji ekip in posameznimi tekmovalci pa je potekal pol ure kasneje. Ob osmih smo s slovensko himno uradno otvorili tekmovanje, nagovorili pa so nas predsednik Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje Franc Forštner, podžupan Mestne občine Velenje Srečko Korošec, predsednica športne sekcije Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje Žana Sušec ter tehnični delegat Športne zveze gluhih Slovenije Aleš Peperko. Prisotne sta pozdravila tudi predsednik ribiške družine Velenje Jože Šumah in vodja tekmovanja Zdenko Mikac.

Na prvenstvo se je prijavilo deset društev, tekmovalo pa je deset ekip ter šest posameznikov. Za priprave so imeli eno uro časa, krmljenje pa je bilo dovoljeno pet minut pred začetkom tekmovanja. Tekmovanje je trajalo tri ure. Sledilo je tehtanje, priprava in razglasitev rezultatov. Pokale in medalje so podelili predsednik Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje Franc Forštner, predsednica športne sekcije Žana Sušec in tehnični delegat Aleš Peperko.

Dobitniki medalj in pokalov

Prva tri mesta ekipno so zasedli Društvo gluhih in naglušnih Posavja Krško (1.), Društvo gluhih in naglušnih Celje (2.) ter Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje (3.). Med posamezniki je največ rib nalovil Grega Balažič (4.950 gramov), sledila pa sta mu Alojz Govedič (2.900 gramov) in Zvonko Bizjak (1.135 gramov).

Tekmovalnemu delu je sledilo prijetno druženje.

Urša Jakop

Državno prvenstvo v orientacijskem teku

Društvo gluhih in naglušnih Dolenjske in Bele krajine je na začetku junija v Novem mestu organiziralo državno prvenstvo v orientacijskem teku za gluhe. Prireditev sta sofinancirala Agencija za šport Novo mesto ter Športna zveza gluhih Slovenije.

Otvoritveni nagovor

Trasa je potekala po Portovalu, ki je na seznamu Orientacijske zveze Slovenije, zunanji izvajalec pa je bil Orientacijski klub Brežice. Prijavljenih je bilo 49 gluhih tekmovalcev, tekmovalo pa jih je 47 iz desetih slovenskih društev ter en predstavnik iz Avstrije.

Udeležence so pred začetkom tekmovanja pozdravili koordinatorka društva za šport Petra Šiler, novomeški župan Alojzij Muhič ter delegat Športne zveze gluhih Slovenije Robert Žlajpah, prejeli pa so tudi majice in obesek z logotipom orientacijskega teka ter našega društva.

Na prvenstvu je uspešno nastopila ekipa petih članov domačega društva. Edino medaljo je s tretjim mestom v kategoriji do 49 let med ženskami osvojila Petra Šiler, Anica Kocjan pa je bila v isti kategoriji četrta. Med moškimi je bil Janez Kocjan osmi, Vahid Redžić pa enajsti. Miha Petelin, ki je dosegel tretji najboljši rezultat med moškimi do 34. leta, je bil diskvalificiran zaradi nerazumevanja pravil tekmovanja.

Po tekmovanju sta potekali razglasitev rezultatov ter podelitev medalj in simboličnih nagrad za četrto, peto in šesto mesto. Najboljši izid je dosegel gost iz Avstrije Herbert Kanai, ki je nastopil izven konkurence. V posameznih kategorijah so naslove državnih prvakov osvojili Žiga Bedenik (Maribor) med moškimi do 34. leta, Vladan Vukajlovič (Severna Primorska) med moškimi do 49. leta, Pavel Rejec (Severna Primorska) med moškimi nad 50. letom, Maja Kuzma (Mestno društvo gluhih Ljubljana) med ženskami do 24. leta, Marjana Rejec (Severna Primorska) med ženskami do 49. leta in Rafaela Demir (Severna Primorska) med ženskami

nad 50. letom. V kategoriji do 21. leta sta nastopila le Deja Peperko (Celje) med dekleti in Tomi Strel (Severna Primorska) med fanti.

Tekmovanje je potekalo v sončnem vremenu, po gozdu in v prijetnem vzdušju. En tekmovalac je bil diskvalificiran, eden pa si je poškodoval nogo in smo ga odpeljali v oskrbo v novomeško bolnišnico.

Na startu

Prvenstvo je spremljalo nekaj predstavnikov medijev, ki so dogodek predstavili širši javnosti. Zunanjemu izvajalcu se zahvaljujemo za dobro izpeljavo tekmovanja in hitro posredovane rezultate, prostovoljcem, gostom, tolmaču, Agenciji za šport in sofinancerjema pa za odlično izpeljano športno prireditev.

Skupinska

Obiskovalci so si ogledali naše mesto ter se popoldne družili med seboj na skupnem kosilu. Šport za gluhe predstavlja zadovoljevanje socializacijskih potreb, saj je znano, da so slepi odtujeni od stvari, gluhi pa od ljudi.

V slovo Idi Šuc

Na začetku lanske jeseni, 6. septembra 2012, ob trgatvi, ko se začenja narava pripravljati na zimski počitek, ko se ruj na gmajni pokaže v vsej ljubezenski rdeči barvi, se je od nas za vedno poslovila dolgoletna članica podružnice naglušnih Sežana Ida Šuc iz Pliskovice.

Rodila se je 26. septembra 1941 v kraški vasi Škofi v občini Komen. Od leta 1979 vse do smrti je bila članica Društva gluhih in naglušnih Južne Primorske. V mladosti je spoznala Kraševca Milana Šuca iz Pliskovice, predsednika podružnice naglušnih na Krasu, ki je naglušen že od mladih let in prav zaradi močne naglušnosti ni služil vojaškega roka, slušni aparat pa nosi že 34 let. Pokojna Ida je bila njegova življenjska sopotnica celih 52 let ter mu pomagala tako zasebno kot pri izvajanju začetnih programov sežanske podružnice Društva gluhih in naglušnih Koper. A kruta smrt je ločila njuno skupno življenjsko pot.

V zakonu sta se jima rodila dva čudovita sinova, ki sta že poročena. Štirje vnuki ji kličejo: »Nona, zbogom!« Kot ženo predsednika kraške podružnice Milana Šuca smo jo poznali člani mnogih društev gluhih in naglušnih, ki smo se na izletih po Sloveniji ustavili tudi v Pliskovici, kjer sta bila doma Ida in Milan, ki sta zbrano družčino gostoljubno sprejela v svoj dom, predvsem pa v hram, kot Kraševci imenujemo vinsko klet. Kaj tudi ne, saj se kmetija Pri Jephovih ponaša z odličnimi vini, med katerimi najbolj slovi prav kraški teran. Ostala nam bo v trajnem spominu kot nepogrešljiva in vztrajna desna roka naglušnega moža Milana.

Draga Ida, naj ti bo lahka domača kraška zemlja.

Ljubiti zna skoraj vsak

*Ko ljubil sem te,
ves srečen sem bil,
ker ob meni bila si ti,
ko potreboval sem te.*

*Ko ljubil sem te,
imel sem polno upanja,
sanje, želje, da poljubil bi te.*

*Vsačo noč skozi okno gledal sem,
opazoval zvezde in nebo
in obujal najine skupne trenutke.*

*Ko ljubil sem te,
v noči slišal sem glasbo,
toploto najinih čustev in dotike.*

*A prišel je kruti čas,
ko strlo mi je ljubeče srce,
kadar stal sem sam z zvezdami,
ko opazoval sem temno nebo,
ni bilo te več, a prišla boš nazaj.*

Milan Šuc

Zahvala

Kako prazen je sedaj naš dom,
čeprav dala si nam vse,
ljubezen, dušo in srce.
Skrb, delo in trpljenje,
to bilo je tvoje življenje.
Za sabo pustila si sledi,
žena, mama, nona,
tašča, hvala ti.

Summary

More than four thousand deaf athletes from one hundred and five countries have participated in Deaflympics competing in nineteen sport disciplines. Slovenia has been represented by twelve basketball players and one tennis player.

The Olympic torch has arrived to Slovenia during the preparation for Deaflympics. From the border with Austria it has been carried by the cyclists who have carried it further to the Slovenian border with Croatia. It has stopped in Maribor where many deaf people, city representatives, Sports Association for Persons with Disabilities representatives and Olympic Committee of Slovenia representatives have awaited it.

Beside daily reporting Slovenian Deaf and Hard of Hearing Clubs Association has also enabled live transmission of all Slovenian contests through its website. News from Deaflympics have as well been released by more than ten web media and portals.

We have actively participated in the preparation of the Store Purchasing Consumer Rights Mobile Application provided by the Slovenian Consumer Association. The project has been financed by the Government Communication Office. The application with its upgrade is suitable for blind and visually impaired as well as deaf and hard of hearing and will shortly be presented to the public.

Despite the appeal of former Minister for Higher Education, Science and Technology Gregor Golobič claiming that all institutions of higher education should provide the means for sign language interpreters for deaf students from their grants for study activities as defined in the Regulation on Public Financing of Higher Education and other Institutions, the Faculty of Health Sciences Novo mesto's senate has rejected all the complaints and appeals of a deaf student and Slovenian Deaf and Hard of Hearing Clubs Association.

The Administration for Civil Protection and Disaster Relief has informed us that with the help of Slovenian Telecom they have re-established the functioning of the SMS emergency call to a 112 number. They have also started the procedures to include Simobil and Tušmobil mobile operators into the service.

Between 5th and 7th April the European Union of the Deaf together with the Czech Deaf and Hard of Hearing Association has organised the EUD General Assembly and Conference in Prague. The new Board for the following two years has been elected at the assembly and Prague Declaration signed by all national representatives at the end of the conference.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
v sodelovanju z Društvom gluhih in naglušnih Ljubljana

razpisuje

Gledališki festival gluhih 2013

v soboto, 12. oktobra 2013,
na Zvezi kulturnih društev Grosuplje,
Adamičeva 16, Grosuplje.

Program:

10.00 – 16.00 priprave in vaje
16.00 otvoritev in začetek festivala
podelitev priznanj

Rok za prijavo:
do 30. septembra 2013
(končno prijavo pošljite na ustreznem obrazcu).

Končne prijave in podatke o gledališki igri, plesu ali nastopu v obliki poezije pošljite na e-naslov: dgn.ljubljana@siol.net, po faksu: 01 549 7161 ali po pošti: Ulica za travniki 40, 1260 Ljubljana-Polje.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije in
Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor

razpisujeta

7. filmski festival gluhih 2013

v soboto, 16. novembra 2013,
ob 16. uri, v Mestnem kinu Ptuj,
Cvetkov trg 1, Ptuj.

Vabimo vas, da sodelujete na filmskem festivalu gluhih ustvarjalcev kot režiser, igralec ali snemalec ter ustvarite svoj film.

Pravila za prijavo:

- avtorji filma so lahko gluhe, naglušne in gluhoslepe osebe,
- film je lahko dolg največ 15 minut,
- zvrst: drama, pustolovski, akcijski, ljubezenski, komedija, dokumentarec,
- film pred festivalom ne sme biti javno predvajan,
- priporočljivo je narediti film s podnapisi.

Vsako društvo lahko prijavi več filmov različnih zvrsti.

Rok odzivne prijave:
23. september 2013
(prijava naj bo na ustreznem obrazcu).
Rok končne prijave z oddajo filma:
23. oktober 2013
(pošljite nam končno prijavo in film na DVD-ju).

Prijave sprejemamo na e-naslov: dgn.maribor@guest.arnes.si ali po pošti: DGNP Maribor, Trubarjeva ulica 15, 2000 Maribor, s pripisom »7. filmski festival gluhih«.

Vsak film prejme oskarja!

Želimo vam veliko ustvarjalnega duha ob snemanju filma.